

# Ipar és Kereskedelem

T. Szauer S. Ferenc urnak  
Kölcsey-utca 11.

Felelős szerkesztő: Dr. SZEKERKE LAJOS.

Közli a szegedi KERESKEDŐK SZÖVETSÉGÉ-nek, a szegedi KERESKEDŐK EGYESÜLETÉ-nek és a DÉLMAGYARORSZÁGI HUSIPAROSOK SZÖVETSÉGÉ-nek összes hivatalos közleményeit.

## Szemlélődés.

A Kereskedők Szövetségének közgyűlésén hangzott el az első okos optimista biztatás. Hiszen optimizmusban eddig sem volt hiány. Hivatalos helyről sokszor elmondották már, hogy itt nincs semmi baj a gazdasági élet körül. Akadnak ugyan helyel-közzel nehézségek, de hát ezek nem is jelentősek, másrészt pedig sokszorosan túlozzák őket. Neves bankvezérek léptek egymás után sorompóba az optimizmus megvédelmzésére. Ezek statisztikai adatokkal bizonyították, hogy a gazdasági élet ma határozottan felfelé ívelő irányt mutat. Számokat közöltek annak az igazolására, hogy az ipari termelés nagyobb, mint a békebeli Magyarországé volt, — hogy a mezőgazdasági termelés értéke a három utolsó évben lényegesen emelkedett. A kereskedő és iparos azonban kétkedve olvassa ezeket a számokat, mert csüggedt közönnyel azt látja, hogy ez a fellendülés épen csak az ő üzletében nem mutatkozik. A Kereskedők Szövetségének évi jelentésében szóba került a megbénult üzleti forgalomnak a kérdése is és Balkányi Kálmán felszólalásában részletesen foglalkozott ezzel a kérdéssel. Az ő optimizmusa azonban nem merült ki a bajok kisebbitésében, vagy épen letagadásában. Az ő optimizmusa új utakat, új feladatokat jelölt ki a kereskedelem számára, amikor meggyőző erővel beigazolta, hogy a keleti kivitel fejlesztése az az út, amely a nyomasztó bajokból kivezeti a kereskedelmet. Ennek a keleti kivitelnek megszervezése és a termelésnek megfelelő irányítása a magyar kereskedelem feladata és minden optimizmus jogosult, amikor azt mondjuk, hogy ezt a feladatot a magyar kereskedelem meg is tudja oldani!

A Társadalombiztosító Intézet ellen folyton szaporodnak a panaszok. Eddig legalább meg volt a remény, hogy mindezt orvosolhatja majd az autonómia. Most az alapszabályokból azt látjuk, hogy ez az autonómia meglehetősen szűk körre van korlátozva. Vigyázni kell tehát az autonóm szervek megválasztásánál, hogy olyanok kapjanak mandátumot, akik a szűkre szabott autonómia keretében a legtöbb eredményt tudják elérni.

A szevillai kirándulásnak úgy látzik nem sok hasznát fogja látni a város. A kirándulók, — úgy olvasuk, — egészen ellentétes dolgokat tapasztaltak. Az egyik szerint sokkal kevesebb az aszfalt, mint nálunk, — a másik szerint viszont aránytalanul több. Bennünket igazán

nem érdekel, hogy ebben a vitában kinek van igaza, mert a kérdés egészen közömbös. A fontos az volna, hogy megtüremnének-e a spanyolok valamely fontos közlekedési vonalon olyan kövezetet, mint aminő nálunk a Vásárhelyi- és a Csongrádi-sugaraton van?

## A vidéket sem kimélik a kartellek.

A kartellek tultengése ellen gróf Hadik János, Sándor Pál és még számos kiváló politikussal egyre hangsúlyosabban emelik fel szavukat. A kartelleknek megvan kétségkívül bizonyos létjogosultságuk, de ha szerepük pusztán arra szorítkozik, hogy a fogyasztást még jobban megnehezítsék, úgy elviselhetetlenül káros hatásuk van.

Az építőipar, amely alig képes kibontakozni, egyre súlyosabbra érzí a kartellek árarágító politikáját. Azt lehet mondani, hogy már majdnem minden építőanyag kartellirozva van. A mész, a cement, a faanyag, a cementlapok stb.

A kartellirozás a vidéken is dominálni kezd. A fővárosi vállalatok a konkurens vidéki cégeket is minden erővel igyekeznek a kartellekbe belekényszeríteni.

A vidéki épületfakereskedők a fő-

városiak példájára egyezményeket kötnek, amelyek az iparosok beszerzéseit még jobban megnehezítik. És a kartellirozás nyomán úgy ugroganak az árak, hogy az iparos alig tud kalkulálni.

Ha a szervezkedés csak a kihitelezési veszteségek redukálása végett történik, még érthető. Azonban nem lenne helyes elhanyagolni semmiképpen, ha ez még az árak indoktalan emelésére is vezetne.

Gondolni kell arra, hogy a mai súlyos gazdasági viszonyok között úgy is nehéz a munkát megmunkálni. Az építkezési költségeket így is nehéz előteremtteni, az árak emelkedése pedig egyenesen lehetetlenné teszi ezt.

Az építőipar éppen ezért a legnagyobb örömmel látja, hogy a kormány törvényt tervez a kartellek ellen.

## Teljesen törörlék el a munkásbiztosító kézbesítő díjait.

A debreceni kamara az alábbi feltejtést intézte a népjóléti miniszteriumhoz:

Nagyméltóságod elhatározása szerint folyó évi április hó 1-étől kezdődőleg az első fizetési meghagyás után kézbesítési díjat a jövőben felszámítani nem lehet, ha a folyó járulékon kívül a munkaadó járulékhátralékkal nem tartozik. További könnyítés lenne az is, hogy jövőre egységesen 50 fillérben állapítsák meg a kézbesítési díj azok után a fizetési meghagyások után, melyeket az Intézet a munkaadó mulasztása után a járulékhátralékokra vonatkozólag bocsát ki. A kamara kereskedő és iparos érdekeltsége azonban tisztelettel kéri a kézbesítési díjak fizetésének teljes elengedését. Kérelmét több nyomatékos indokkal támogatja. A munkaadó érdekeltség a társadalombiztosítási járuléknak törvényben megállapított maximu-

mát fizeti s így tehát ezekből a járulékokból feltétlenül fedezetet kell nyerni az adminisztrációs költségeknek is úgy, hogy ezen a címen a munkaadóknak akár kézbesítési díj, akár pedig más díj fizetésével való megterhelése tulajdonképpen másnak nem tekinthető, mint póttársulék. Felhozza indokul a munkaadó érdekeltség azt is, hogy az Intézettel szemben fennálló járuléktartozását tulajdonképpen akkor tudja meg, amikor arról a kimutatást megkapja. Ezt a felfogást alátámasztja az alapszabály 34. §-a is, amely utolsó bekezdésében az Intézet javára, vagy a munkaadó javára eső járulékkülönbözetről beszél. Mindaddig, míg a munkaadó járuléktartozását nem ismeri, annak megfizetése elmulasztásával nem vonhatja magára a minden egyes fizetési időszak alkalmával visszatérő terhes kézbesítési díj jelentékeny összegé-

nek megfizetésére kötelezését.

A kamara munkaadó érdekeltsége szerint ezek a kézbesítéssel járó adminisztrációs költségek koránt sem olyan nagyok, hogy arra még az esetenkénti 50 fillér sedése mellett is az Intézet 3, illetve 26 fillért fizet rá. Hiszen az intézet kézbesítők útján kézbesíti a fizetési meghagyá-

sokat s e kézbesítések körül csak e kézbesítők javadalmazása jelentkezik kiadásként. A munkaadó érdekeltség álláspontja szerint a tulajdonképeni helyzet az, hogy amint arra a kamara 22879—1928. sz. felterjesztésében reá mutatott, a kézbesítési díjakból az intézetnek számottevő jelentékeny bevétele van.

## A szegedi kamara a Bata-cipők behozatala ellen.

Az olcsó minőségű Bata-féle cseh tömegáru Magyarországra való beözönlése az egész magyar cipőipar válságát jelenthetné. Epen ezért a szegedi kereskedelmi és iparkamara a magyar cipőkészítő iparosok érdekében felterjesztéssel fordult a kereskedelemügyi miniszterhez és ez ellen a fenyegető veszedelem ellen megfelelő intézkedés megtételét kérte.

A kamara felterjesztésében többek

között olyan rendelkezés kibocsátását kérte a minisztériumtól, amely szerint kötelezővé tétetnék a külföldi cipők forgalombahozatalánál, hogy a külföldről származó cipő talpába elvárolithatatlan módon, bepréreléssel feltüntetendő legyen a cipő származási helye. Ha a magyar közönség látni fogja, hogy a magyar munkás kenyerét elvevő cseh cipőt akarnak neki eladni, bizonyára tartózkodni fog az ilyen áruk vásárlásától.

## Már kibírhatatlan a fővárosi konkurrencia.

A vidéki kereskedelem a legnagyobb küzdelemmel tartja magát. Erős próbára teszi a sulyos, — a pénztelen gazdasági helyzet s e mellett még támadja a fővárosi konkurrencia is.

Egyre több ügynök bukkan fel Szegeden is, akik fővárosi cégek megbízásából a közvetlen fogyasztóknak árukat ajánlanak. Különösen nagy erőre kapott — mint nekünk panaszolják — a szövetekkel való házalás.

Tíz hónapos hitelre is ajánlanak

férfiruha szöveteket. Ezzel a kihitelezéssel a vidéki kereskedelem lépést semmiesetre sem tarthat. — A tíz hónapos hitel a gyakorlatban mindig többet jelent tíz hónapnál. Ez tehát csak még egészségtelebb állapotokat teremthet.

A vidéki kereskedelemnek minden erejével tiltakozni kell ez ellen, amely nemcsak jogtalan konkurrenciát jelent, hanem még mélyebben dobja a kereskedelmet a kihitelezés utvesztőjébe.

## Tudnivalók a munkásbiztosító-választásokra.

### I. Kereskedők.

Az Országos Társadalombiztosító Intézet közgyűlése tagjainak és a kerületi választmányok tagjainak választása május 12-én, vasárnap és 13-án, hétfőn lesz.

A közgyűlésnek 180—180 munkaadó és munkavállaló tagja lesz. Ezek közül a nagykereskedelmi választók csoportja hatot, a kiskereskedelmi választók csoportja 11-et választ, úgyhogy a kereskedelemnek a közgyűlésen összesen 17 képviselője lesz. Nagykereskedelmi választó, aki rendszerint husznál több munkavállalót foglalkoztat.

Hogy valaki mely munkaadói kategóriához tartozik, az kitűnik a szavazói igazolványból is, amelyet az intézet helyi szervei a választás előtt legalább három héttel küldenek meg. Az intézet az alkalmazottak szavazói igazolványait is a munkaadó kezébe kézbesíti.

A választást jelölés előzi meg. A nagykereskedői csoportban legalább 30, a kiskereskedői csoportban legalább 500 választói jog gyakorlására jogosult ajánlhat jelölteket. Mindenki csak egy ajánlóíven szerepelhet.

Az ajánlásokat 21 nappal a választás előtt, tehát áprilisi 21-éig kell beadni.

A szavazás az intézet által előállított szavazólapok és borítékok felhasználásával történik.

Az ilyen módon megválasztott közgyűlés választja meg a maga tagjai sorából az igazgatóságot, amelynek 40 tagja lesz, amelyek közül kettő fogja képviselni a kereskedelmet.

Az igazgatósági tagja a közgyűlésnek csak olyan tagja lehet, aki a fővárosban, vagy környékén lakik.

Az igazgatósági választja meg a 10 tagból álló elnökséget, szintén a Budapesten és környékén lakó igazgatósági tagok közül.

A vidékre nézve nagy fontossággal bír a kerületi választmányok tagjainak megválasztása. A kerületi választmányok tagjai közé a szegedi kamara területén: Gyulán két kiskereskedő, Maklón két kiskereskedő, Szegeden két kiskereskedő kerül.

A kerületi választmányok tagjainak választása kerületi pénztáronként, a közgyűlési tagok választásával egyszerre történik. A kerületi választmányi választásra vonatkozó ajánlásokat a szavazatszedő küldöttségnek kell beadni, még pedig a kiskereskedelmi csoportban Gyulán, Szegeden, 30, másutt 20 ajánló szükséges.

A kereskedők szervezetei már

Minden-  
nemű **Párnázott butor** elsőrendű  
készítése!



Winter Adolf kárpitos-mesternél, Szeged, Korona-utca 3. sz.  
Telefon: 18—56.

nagyban készülődnek a választásra s az első tájékoztatót az alábbi körlevéllel adják:

Küszöbön áll az Országos Társadalombiztosító Intézet közgyűlési tagjainak választása. E választás dönti el, hogy kik fogják képviselni a kereskedelmet a Társadalombiztosító Intézetnél. A választások előkészítésére a Kereskedelmi és Iparkamarák közreműködésével az összes kereskedelmi érdekképviseletek közös választási blokkba tömörüültek és elhatározták, hogy egységes listával választanak.

Ezért felkérjük tisztelt Kartársunkat, hogy addig, ameddig a kereskedők választási blokkja az ajánlási ív aláírására fel nem szólítja, más oldalról érkező felszólításnak elegendet ne tegyen és semmilyen más ívet alá ne írjon!

A postán b. Címére érkező szavazóigazolványát ki ne adja kezéből, mert különben szavazati jogát elveszti.

### II. Iparosok.

A Társadalombiztosító közgyűlésébe az ország iparosságának általános kézművesipari csoportja 31 tagot s ugyanannyi póttagot, az építőipari alcsoportja 12 tagot és ugyanannyi póttagot választ. Ugyanakkor választja meg a kerületi választmányokat is. Amíg a közgyűlési tagokat az egész ország iparossága választja, addig a kerületi választmányi tagoknak választásában csak a kerületi pénztár működési területén lakó kézművesiparosok vesznek részt.

A kerületi választmányba az iparosság által beválasztható tagok száma a szegedi kamara területén a következő: Baja 4 tag, Gyula 3 tag, Szeged 3 tag, Szegszárd 4 iparostag, illetve ugyanannyi póttag.

A vidék kézművesiparossága a kerületi választmányi tagok választásánál már nem oszlik meg két csoportra, mint ahogy a kerületi közgyűlési tagok választásánál kettéoszlott, hanem úgy a kézművesipari csoport, mint az építőipari alcsoport egységes egészet képez és a kerületbe tartozó kézművesiparosok valamennyien egy közös választmányi tagsági listára szavaznak.

Ugy a közgyűlés, mint a kerületi választmányi tagok választásánál szavazati joga van annak a kézművesiparosnak, aki tagja az intézetnek,

azaz aki most tanoncot vagy segédet alkalmaz.

A szavazati jog a szavazóigazolvánnyal igazolandó, melyet az intézet helyi szerve (kirendeltsége) legkésőbb április hó 21-éig tartozik az iparosoknak kikézbessíteni. Az igazolványon rajta van az is, hogy melyik csoportra szól.

A május hó 12-én és 13-án megtartandó választásokat ajánlásoknak kell megelőzniök, mely ajánlatokat április hó 21-éig kell benyújtani.

A kézművesipari munkaadók általános választó csoportjának ajánlatát legalább 500 választói joggal bírónak, a kézművesipari munkaadók építő-

ipari választó csoportjának ajánlását pedig legalább 200 választó joggal bírónak kell aláírnia. A kerületi választmányok ajánlásait 40 aláírásnak kell szerepelnie.

**A kerületi választmányok tagjai igen széleskörű működést fognak kifejteni, amelyek közé tartozik a kerületi pénztárakkal szemben teljesítendő kötelezettségek elmulasztásán vagy késedelmes teljesítésén alapuló pénzbírságok tárgyában való határozathozatal. A kerületi választmány havonként legalább egyszer fog ülést tartani.**

## Ujabb károsodás fenyegeti a kereskedőket

A pécsi kamara a kereskedelemügyi miniszteriumhoz a következő felterjesztést intézte:

A lugkő- és lugkőoldat forgalomba hozatalának újabb szabályozása tárgyában mult évi július hó 3-án megtartott értekezlet folyamán már kifejezte az érdekeltség azt az aggályát, hogy a tiltó rendelkezés túlkorai életbeléptetése káros visszahatást fog gyakorolni az erre kellően fel nem készült kereskedelemre.

A sokkal jobban informált gyár-ipar a készülő korlátozásról előbb tudomást szereztén, nagyobb mennyiségben hozott lugkő-pótló szereket forgalomba, amely készítményekből a kereskedelmi érdekeltség legtöbb tagja tekintélyes megrendeléseket eszközölt. Ezeket a rendeléseket a pótkészítményeket gyártó vállalatok leginkább a mult év szeptember hó végén vetették fel és azok október és november hónapokban nyertek szállítást. Viszont azonban a folyó évi január hó közepén lépett életbe a 127071—1928. XI. számú rendelet, amely minden

olyan lugkő-pótló készítménynek a kiszolgáltatását eltiltja, amelyek ugyan 5 százaléknál kisebb mennyiségben tartalmaznak lugkővet (marónátront, marókálit, marószódát), azonban a lugkőmennyiség a háztartásban is elvégezhető művelet (feloldás, felfőzés stb.) utján 5 százaléknál nagyobb mennyiségre fokozható. Így a kereskedők ezeket a felraktározott lugkő-pótlékokat büntetés veszélye nélkül forgalomba nem hozhatják, ami nekik súlyos károkat okoz.

Ezért mély tisztelettel kérjük a nagyméltóságú miniszteriumot, hogy a fent hivatkozott 127071—1928. XI. számú rendelet hatályba lépésének idejét 1929. évi október hó 1-éig elhalasztani kegyeskedjék, bár nincs kilátás arra, hogy a kereskedelmi érdekeltség a vásárolt készletek egész mennyiségétől ezalatt a hat hónap alatt is megszabadul, de talán a leg-súlyosabb károsodástól mégis mentesülhet, ami a mai nyomorúságos gazdasági helyzetben feltétlenül kívánatos.

## Az új bortörvény fontosabb rendelkezései.

Az 1929. évi X. törvényünk fontosabb rendelkezései a következők:

A musthoz, borhoz, ugyancsak a vörösbor-cefréhez javítás céljából a természetes cukorhiány pótlására, bármely hazai borvidéken termelt szőlőből készült besűnített mustot, vagy szárított (fomnyasztott) szőlőt, az illetékes m. kir. kerületi szőlészeti és borászati felügyelőséghez intézendő előzetes bejelentés kötelezettsége mellett, oly mennyiségben szabad hozzáadni, hogy az így megjavított mustból származó bor teljesen kikerjedt állapotban legfeljebb 3 térfogat % szesztartalommal emelkedhessék, de 12 térfogat % szesztartalmat meg ne haladhatson.

Ezen szesztartalmat meghaladó javításokra a földművelésügyi miniszter adhat esetről-estire szóló engedélyt.

Beteg, romlott, nemkülönben az olyan ecetesedésnek induló bort, amelynek illósavtartalma ecetsavban kifejezve literenkint fehér bornál 1.4

grammot, siller és vörös bornál 1.6 grammot, aszubornál pedig 2.0 grammot meghalad, közfogyasztás céljára forgalombahozni tilos. Ily borok csupán ipari feldolgozásra, párlatkészítésre, borecetgyártásra stb. használhatók fel.

Más borvidékről, illetve természetéről származó borral vagy mustal történt házasítás esetén a házasított bor vagy must azon borvidékre, illetve természet helyre való utalással is forgalomba hozható, ahonnan a házasított bornak legalább 65%-a származik és ha ezen borvidék, illetve természet hely borainak jellegét megtartotta.

Borok kezelésére vagy raktározására szolgáló helyiségbe (pince, prés-ház, erjesztő stb.) cukrot vagy ipari szeszt bevinni vagy ott raktáron tartani tilos.

Mindazok, akik a jelen törvény rendelkezései alá eső italok kismértékben való forgalombahozatalával foglalkoznak (kereskedők, vendéglő-

A szegediek kedvelt találkozóhelye

**Budapest**

**KÖZPONTI SZÁLLODA**

Baross-tér 23.

Keleti pályaudvarnál.

Teljesen ujonnan berendezett kényelmes családi ház. Központi fűtés, hideg-meleg víz, telefonos, rádiós szobák.

**A mérsékelt árakból e lapra hivatkozónak 20 százalékos engedmény.**

Testvérvállalat:

**OSTENDE KÁVÉHÁZ**

Tulajdonos:

**Grosz Ödön.**

sők, korcsmárosok, kimérők stb.), kötelesek a pincéjükben, raktárakban vagy kimérő helyiségükben lévő italokat tartályukon (hordón, általában olyan edényben, amelyből a bort közvetlen fogyasztás céljára szolgáló edénybe kimérik) minőségüket vagy fajtájukat feltüntető megjelöléssel ellátni.

Borkereskedők kötelesek a boraik raktározására és kezelésére szolgáló pincében vagy raktárhelyiségben, italmérési engedélyvel tulajdonosai (vendéglősök, korcsmárosok, kimérők stb.) pedig a kimérő helyiségben (söntés) szembeülnő helyen és könnyen olvasható módon kifüggesztve tartani a jelen törvény vonatkozó rendelkezéseinek azt a kivonatát, amelyet a földművelésügyi miniszter rendelettel állapít meg.

Tipusbor az olyan bor, amelynek valamely borvidékről, természetéről és szőlőfajtától eredő sajátos tulajdonságait különleges eljárással (házasítás stb.) és különleges kezeléssel állandó jellegűvé teszik.

Tipusborok előállítására és forgalombahozatalára csak termelő szövetkezetek és olyan nagyobb forgalmu pincészetek kaphatnak engedélyt, amelyeknek erre megfelelő berendezésük van.

Egyebekben a típusbor elnevezés használatára, a típusborok előállítására, forgalombahozatalára és ellenőrzésére vonatkozó részletes szabályokat a földművelésügyi miniszter rendelettel állapítja meg.

A forgalomba hozott csemegeborok címkéjén, valamint a forgalombahozatalukra irányuló mindennemű üzleti iraton vagy nyomtatványon (hirdetés, ajánlat, kínálat stb.) a készítő vagy a forgalombahozó cég nevét és telep helyét is fel kell tüntetni.

Borpárlat (borszesz) az a szeszes

# Legjobb ruhát legolcsóbban **Földes Izsó, Kárász-u. 7.**

vásároljuk:

ruha-divat-áruházban.

folyadék, amely kizárólag természetes bornak lepárlása útján készül (nyersanyag).

Azokat az italokat, amelyek nem szőlőnek, hanem más friss gyümölcsnek levéből szeszes erjesztés útján származnak, bor vagy bármilyen elnevezésű gyümölcsbor (pl. almabor, ribizkebor stb.) néven forgalomba hozni tilos.

Akit a jelen törvény e pontjába ütköző kihágás miatt jogerősen elítéltek, attól a szeszes italok kímérése vagy kismértékben való elárúsítására vonatkozó engedély elvonható.

Az ítéletet ilyen esetben jogerőre emelkedés után közölni kell az illetékes m. kir. pénzügyigazgatósággal.

## Rendelet készül a tarhonyáról

A m. kir. földművelésügyi miniszterium szabályozni óhajtja a szárított tézstaneműek forgalomba hozatalát, még pedig olyformán, hogy a szárított tézstaneműek a kicsinyben való árusítás esetén is kizárólag a készítő vállalat egyéni zárlapjával ellátott zárt csomagolásban hozassanak forgalomba, mert azt egyrészt igen fontos közegészségügyi szempontok teszik szükségessé, másrészt az említett áruk származásának s ezzel együtt az áru minőségéért való felelősségnek könnyebb megállapítása végett is kívánatos, hogy ezek a cikkek zárlappal ellátott csomagolásban kerüljenek forgalomba.

Erre vonatkozólag a kamara a miniszter felhívására a következő jelentést tette:

A szárított tézstaneműeknek kötelezően zárójeggyel ellátott csomagolásban való forgalombahozatala nem okoz kamarai kerületünkben nehézséget, mert ezeket a cikkeket kereskedőink már eddig is a kívánt felté-

teleknek megfelelően árusították, kivéve mégis a tarhonyát, ami viszont abban a körülményben leli magyarázatát, hogy a tarhonyát vidékünkön háziiparszerűleg is előállítják és ha a zárjeles csomagolást e cikkre nézve is kiterjesztené a miniszterium, ez annyira megdrágítaná a kicsinyben való termelést, hogy azt a fogyasztás felvenni nem volna képes. Azonkívül a tarhonya természete és annak felhasználási módja más, mint egyéb szárított tézstaneműké, mert alakjánál fogva nehezen főzhető és ha kis csomagolásban hosszabb időn át áll, akkor annyira megkeményedik, hogy azt egyszerű átfőzéssel nem is lehet étkezésre alkalmassá tenni. A tarhonyát különben a szegény nép 10 dekás mennyiségben veszi, azért annak frissnek kell lenni, kis csomagolásban viszont az rövid idő alatt a hasznavehetetlenség megkeményedik, azért mély tisztelettel kérjük a miniszteriumot, hogy kiadandó rendeletében ettől eltekinteni kegyeskedjék.

## Kik váltottak új iparigazolványt.

Új iparigazolványt váltottak: Sárdi Gizella női kalapkészítés, Kelemen-utca 5. Erdélyi Dezső kötélgyártó, Ósz-u. 50. Szekeres János hentes és mészáros, Kecskéstelep 10. Pusztai Rozália, női szabó, Béke-u. 2. a. sz. Huszta Péter teherfuvarozás, Boszorkánysziget u. 31. Kószó Sándor teherfuvarozás, Csillag-u. 22. Bálint József motorral való favágás, Ujszeged, Bérfföld 275. Tóth Sándor és Kádár Mihály kőműves, Boldogasszony-sugárut 15. Osznovits Ferenc vendéglős, Cserzy Mihály-u. 26. Özv.

Forgó Mihályné kifőzés, Tábor-u. 8. Mojzes Nándor kőműves, Ujszeged, Főfasor 24. Fonyó István villanyszerelő, Kölcsey-u. 4. Lugosi Ferenc vendéglős, Kölcsey-u. 6. Jójárt Ferenc kőműves, Remény-u. 5. Rácz Antal korcsmáros, Tabán-u. 5. Ifj. Baukó János szikvizgyártás, Királyhalom kap.-ság 227. Ifj. Király Sándor sertés és baromfieladás, Királyhalom kap.-ság 768. Fridvalszky István korcsmáros, Ujszeged, Bérfföld 194. Simon Sándor kőműves, Somogyitelep IV. utca 157.

## Jelentések az árupiacról.

**Paprikapiac.** (A Reitzer-cég jelentése.) Szegedi árak: különleges édesnemes 6.50, édes 6.10, félédes 5.70, rózsa 4, II. r. 2.40, III. r. 1.70, csöves 9—10 pengő.

**Szeszpiac.** (A Patzauer-cég jelentése.) Az árak az elmúlt hét óta változatlanok. Nagyban árak a következők: törkölypálinka, barackpálinka 50 százalékos 2.80—3, szilvapálinka

50 százalékos 3.12—3.50, borpárlat 40 százalékos 3.60—3.80 literenként, minőség szerint, házhoz szállítva, legalább 25 liter összvételnél, plusz forgalmi adó.

**Lisztpiac.** (A vásárhelyi Tóthmalom jelentése.) Árak: búzadara 39.30 nullás 38.50, kettős 36.50, négyes 34.50, ötös 32.50, hatos 30.50, takarmányliszt 21 pengő.

## Utastorgalmunk

nagymérvű emelkedése elveink helyességét igazolta. Elvünk olcsón a legjobbat nyújtani! E lap előfizetőinek támogatását hálásan azzal kívánjuk viszonzni, hogy emelkedő kiadásaink dacára

**20%-ot**

adunk hatóságilag megállapított szobaárainkból.

**10%-ot**

olcsó éttermi árainkból (P 1.50-es menüt kivéve.)

**SEMMI**

kocsiköltsége nincsen, mert szemben vagyunk a Keleti-pályaudvarral.

## Park-Nagyszállóda

VIII., Baross-tér 10. szám.

## Magyar Kender-, Len- és Jutapár Rt. Szeged.

Sürgöncim: **Vulpes.** — Telefonszámok 19, 7-55, 5 92 — Központi iroda Budapest, V. Falk Miksa-u 26. szám Gyárak: **Ujszeged, Pesterzsébet, Dunaföldvár.**

## Csuri Ferenc órásmester

SZEGED. — TELEFON: 18—69.  
Üzlet: **Kárász-utca 16.**

Mechanikai műhely: **Attila-utca 13.**  
Irodai, gyári, iskolai villamosjelző és munkaellenőrző órák, motorikus és kézi felhuzású, negyed, felet és egész órát ütő torony- és kastélyórak speciális készítője és javítója. Dus választék arany-, ezüst-órákban és ékszerekben.

Több aranyéremmel kitüntetve!

## Bor:

Ó és új prima minőségben LESZÁLLÍTOTT ÁRON KAPHATÓ hordókban és literenként **Petrik István** borpincéjében, Római-körut 14. szám. — Telefonszám 2—18.

## Hodács János

első alföldi autó-karosszéria és kocsigyár

**Szeged-Felsőváros,**  
Kistisza-utca 4. Telefon 8—22.

## A társadalombiztosító járulékok befizetése

A Társadalombiztosító Intézet alapszabályainak 25—38. §-ai részletesen szabályozzák a biztosítási járulékok és díjak beszedésénél, valamint behajtásánál követendő eljárást.

A munkaadók e biztosítási járulékokat és díjakat havonként kötelesek fizetni. Kivételt képeznek a háztartási alkalmazottak után járó betegségi és baleseti biztosítási díjak, amelyeket negyedévenként köteles a munkaadó befizetni. A fennálló tartozásról az Intézet fizetési meghagyást kézbesít a munkaadónak. Ezért azonban a postai költséget, illetve kézbesítési díjat a félnek felszámítja.

Fontos azonban tudni, hogy ha a munkaadónak a fizetési meghagyásban megjelölt tartozásnál régebbi tartozása nincs, akkor a kézbesítési díjat nem szabad a munkaadó terhére felszámítani. (25. §. 10. bek.) A kirótt járulékok és díjak a fizetési meghagyás kézbesítését követő nyolcadik napon esedékeseek. Akik heti, vagy havi bejelentési jegyzékkel mutatják ki a biztosítási járulékokat, azok nem kapnak fizetési meghagyást, hanem a bejelentési jegyzék benyújtására megállapított határidőt követő nyolc nap alatt külön felhívás nélkül kötelesek a járulékokat befizetni.

Az önkéntesen biztosítottaknak, valamint az önkéntes továbbfizetéssel biztosítottaknak járulékját havonta előre kell befizetni.

A fizetési meghagyás ellen az érdekeltek nyolc nap alatt az illetékes választmánynál felszólammal állhatnak, amelynek a végrehajtásra halasztó hatálya van. (27. §. 2. bek.)

A választmánynak e tárgyban hozott határozata ellen a kézbesítéstől számított 15 nap alatt a Munkásbiztosító bírósághoz felebbezésnek van helye, amely azonban a végrehajtás foganatosítását nem akadályozza, hanem csupán az árverést nem szabad megtartani a felebbezés jogerős elintézéséig.

A fizetés történhet közvetlenül az Intézetnél, vagy a kellő igazolással ellátott pénzbeszedőnél, végül posta útján. Postai befizetés céljára postatakarékpénztári csekklapot bocsát rendelkezésre az Intézet és megjegyzendő, hogy postacsekken útján való fizetés esetén a feladás napja számít fizetési napnak.

Különös figyelmet érdemel a 30. §. 3. bek., amely kimondja, hogy a befizetett összeget mindenkor a fizetőnek legrégebbi tartozására kell elszámolni. A végrehajtás céljából kimutatott követelésre teljesített fizetést azonban az adósnak más tartozására elszámolni nem lehet.

Késedelmes fizetés esetén ezután is fennmarad a havi 2%-os késedelmi pótlék, amelyet a késedelem minden megkezdett hónapjára felszámítanak és a befizetett összeget mindenkor elsősorban a késedelmi pótlék törlesztésére számolják el.

Megnyugvással vesszük tudomásul az alapszabályoknak azt az intézkedését, hogy a késedelmi pótlék után további késedelmi pótlék felszámításának nincs helye, amit úgy látunk azért kellett külön hangsúlyozni, mert akadt olyan pénztár, amelyik kevésnek találta az évi 24 százalékos kamatot.

## Verseny tárgyalások.

**Szeged.** A galyasi és nagyszéksői iskolák, továbbá a szatymazi és gajgonyi iskolák melléképületeinek felépítési munkáira ajánlatot adtak be a Galyasi iskolára: Farkas Imre 6826.10; Kondorosi Géza 6717.70; Balogh Péter 7215.30 P-vel. Szatymazi iskolára: Farkas Imre 4435.50; Balogh Péter 4724.60 P-vel. Belső Gajgonya iskolára: Farkas Imre 6834; Balogh Péter 7172.60 P-vel. Nagyszéksői iskolára: Farkas Imre 7197.66; Tápay Dezső 8079.20; Kondorosi Géza 7351.05; Sóhajda Imre 6500.10 P-vel.

**Szeged.** A Szeged—alsóközpont építendő postacélpület építési munkáira ajánlatot adták be: Balogh Péter 10.201.50, Prágay és Dékány 12.022, Kondorosi Géza 14.424, Szabó Mihály és társa 13.892.61, Pápai Dezső 9927.90, Farkas Imre 10.593.10 P-vel.

**Szeged.** A kisteleki templom tetőátfedési és külső tatarozási és pedig I. ács, kőműves és meszelő munkák, II. bádigos munkák és III. műpalafedési munkák biztosítására

ajánlatot adták be: Németh András palafedésre 4454.40; Kopasz József bádigos munkára 1909; Dacsó Arnold palafedésre 4784; Gazos S. és Társa ács, kőműves munkára 12.803; Szabó M. és Társa ácsmunkára 2349.50; Gál Mihály össz-m-ra 14 ezer 868.30; Bittó János ácsmunkára 3418.75; Nóvé J. és Társa ácsmunkára 1788; Kiss István össz-m-ra 12 ezer 630; Farkas Imre ács, kőműves m-ra 4959; Knugel és Tóth összmunkákra 10.956.69 P-vel.

**Gyula.** 10.000 pengő értékű sebészeti műszerek és műtőfelszerelések szállítására hirdet verseny tárgyalást április 22-én 12 órára a gyulai m. kir. állami kórház igazgatósága. Bánatpénz 5 százalék. A szállítási feltételek a kórház gondnokságánál szerzethetők be.

**Szeged.** 100 mázsa klórmészmentes 10 százalékos zsirtartalmu mosópor szállítására tartott verseny tárgyalást a m. kir. államrendészeti szervek szegedi élelmiszerüzeme. Elfogadtatott Tróna vegyipar ajánlata 27.90 P ár mellett.

**Hódmezővásárhely.** Az Erzsébet-kórház II. em. ráépítésénél végzendő üveges, működő, cementáru és burkoló, villanyvilágítási, jelzőcsengő, vízvezetési, csatornázás, melegvízellátás, központi fűtés és házi telefon munkákra hirdet 5882—929. sz. alatt versenytárgyalást a város tanácsa. Az ajánlatok április 18-án délelőtt 10 óráig nyújtandók be. Bánatpénz két százalék. Az ajánlati űrlapok félvivenként 50 fillérért szerzethetők be a városi mérnöki hivatalban.

Minden létező  
**HANGSZERT**  
legjobb minőségben  
legolcsóbb áron  
**Reményi Mihály**  
országos hírű ipartelepén vásárolhat  
**Budapest,**  
VI. Király-utca 50.  
Kérjen árjegyzéket arról a hangszeréről, amit vásárolni akar.



Építkezéseket, bármilyen munkát — kedvező feltételekkel vállalom.  
**Kerepesy István**  
Építő vállalkozó. —  
Hattyas-sor 27. sz.  
Telefon: 20—21.

**Ne kísérletezzen**  
hanem, ha rossz az órája, küldje  
**Babós Árpád**  
Órásmesterhez, Szeged, Oroszlán-u. 6.  
Órák, ékszerek, becsérézés. Olcsó árak!

**ÓRÁT ÉS ÉKSZERT**  
olcsón, jól Györy Bélánál javíttasson, vásároljon, részletre is.  
Szeged, Klauzál-tér 2. szám.

**„VICTORIA“**  
KAPTAFÁ ÉS FAIPARI R-T,  
Szeged, Kistisza-utca 6. szám.  
Ajánlja a cipésziparosok figyelmébe legújabb kaptafa modelljeit és számítást, asztalosiparosok figyelmébe eszteregályos gyártmányait.

**Varga Mihály**  
kender, kötél és mech. hálóggyáros  
**Szeged, Aradi-u. 4.**  
Telefon: 469. és 647.  
Sürgőnycim: KENDER.

Az Alföld legnagyobb  
**táblaüveg raktára**  
**Kőrösi Géza** üvegezési vállalata  
Merei-utca 8. Telefon: 9—57.

Saját készítésű  
**ottománjaim és kárpitos munkáim**  
árát a karácsonyi és újévi ünnepekre leszállítottam. Ottomán átvétők és függőnytartók nagy választékban.  
**MACHNIK** kárpitosmester, Tisza L.-körút 93. (Gizella-tér sarok.)  
Telefon 9—65.

## „Kisiparosok újabb sérelme.“

Ezen a címen egy igénytelen hírcske huzódik meg az »Országos Iparos Hírlap« szenzációs »harctérei« jelentései között:

»A kisiparosságra sérelmes intézkedést léptettek életbe az utóbbi időben« — mondja a hír nagy meglepetéssel és ártatlanul. »Közszállítási pályázatokban csak az a kisiparos vehet részt, aki igazolja, hogy nincs díjhátralékban a — Társadalombiztosítónál. Ezeket az igazolásokat, különösen a vidéki iparosok igen nehezen tudják megkapni s így lemaradnak a pályázatokról. Ezt a sérelmes rendelkezést mielőbb meg kell szüntetni.«

No most jól ide tessék figyelni: Az »Országos Iparos Hírlap« névleg ugyan az IPOSz-é, tényleg azonban szerény ágyrajáró Fröhvirth Mátyás képviselő urnál. Fröhvirth képviselő ur pedig azonos azzal a Fröhvirth Mátyással, aki előadója, magyarázója, ajánlója, pártfogója, sőt bábája volt annak a törvénynek, amelyben

egyéb »nyaktilók« között a fenti egészen sunyi módon közreadott »sérelem« is bennfoglaltatik. A képviselő ur, aki teljes szociálpolitikai felkészültséggel és ha nem tévedünk, már akkor is iparosvezéri ornátusban ült az előadói székekben és háta mögött tudhatott egy igen nagy befolyású pártot, amelynek édes gyermeke ez a »szociális« törvény, — játszi könnyedséggel gyurhatta — formálhatta volna a kezében volt javaslatot, ahogy az élet iránti érzéke diktálta — és nem csinált vele semmit. Pártpolitikai parancsra odátálatlatta mint olyat, amelynél jobbat magyar koponya nem tud kitermelni.

Ne tessék tehát szörnyűködni tisztelt »Országos Iparos Hírlap«. A közvélemény mindent tud, mert mindent lát. A társadalombiztosítás nagy és szép mű, de hibáit mégis azoknak kell vállalni, akik hozták. Elsősorban Fröhvirth képviselő uréknak.

(Ezt a jóízű cikket a miskolci »Kisiparos« c. lapban olvastuk.)

## Hirek.

**Ingyen szálloda-akciónk.** Az eheti sorsolás nyertese:

a Lánicz Jenő cég, Széchenyi-tér. Intézkedtünk, hogy a cég a 10 pengős szállodai szobára való három hónapig érvényes ingyentalványt haladéktalanul megkapja. Ismételten felhívjuk előfizetőinket, hogy vagy egy levelezőlapon, vagy a nyugtával jelentkező pénzbeszédőnkél jelentsek be igényüket az ingyen szállodai szoba sorsolására, mert csakis azokat az előfizetőket akarjuk a sorsolásban szerepeltetni, akik tényleg fel is utaznak Budapestre. Nem volna ugyanis értelme annak, hogy olyan előfizető nyerje az ingyen-szobát, aki azt nem veszi igénybe.

**Május 1-től a feladó is kiállíthatja az ajánlott levelek feladóvényét.** Visszavonásig megengedte a kereskedelmi miniszter, hogy a feladók az ajánlott küldeményeikre vonatkozó feladóvényét saját maguk előre kiállíthassák s ajánlott küldeményeiket így felszerelve adhassák postára. Azok a tömeges feladók azonban, akik minden egyes ajánlott küldeményről külön feladóvényét kívánnak, kötelesek az egyes ajánlott küldeményekhez a posta-feladóvényét kiállítani és a küldeményeket így felszerelve postára adni. A rendelet 1929. évi május hó 1-én lép életbe.

**A szakegyesületek beadványainak illetéke.** A Magyarországi Földmunkások Országos Szövetsége helyi csoportjának megalakulását jelentette be a megyei alispánnál. A beadványt meglelegették. Panasz folytán az ügy a m. kir. közigazgatási bírósághoz került, amely 11492—1927. számú határozatában kimondja, hogy

a beadvány illetékmentes. Az indokolás szerint az 1869: XVI. t. c. 3. §-a és azzal egybehangzóan az illetékdíjgyezék 89. tétel XII. a) pontja személyes illetékmentességet biztosít a gazdasági célu egyesületeknek a közhatalomhoz és hivatalokhoz intézendő nem peres beadványaikra. A panaszos szövetség — belügyminiszterileg jóváhagyott alapszabályai szerint — a földmunkások anyagi érdekeinek védelmére és képviselőit alakult, tehát határozottan gazdasági célra. Ezért oly gazdasági egyesületnek tekinthető, amelyet előbb említett beadványaira és irataira az illetékmentesség megillet.

**Fizetéseképtelenségek.** A kamara területén kényszeregyezési eljárás indult: Friedmann Sarolta békéscsabai rövidárkereskedő, Aczél Béla mezőturi cipő- és harisnyakereskedő, Grünwald Ignác csongrádi kereskedő és az Első Békéscsabai Bőröndárú és Dobozgyár ellen. — Csődöt nyitottak: Sebesi Béla szentesi műszerész és Bokor Henrik szeghalmi kereskedő ellen.

**Középeurópai szőnyegkartel alakul.** A szőnyegpiac kedvezőtlen alakulása arra készítette a cseh, német és osztrák szőnyeggyárakat, hogy kondíciókartel létrehozása érdekében tárgyalásokat folytassanak. A megbeszélések, melyek régóta folyamatban vannak, mindezig nem vezettek végleges eredményre, azonban az érdekeltek remélik, hogy sikerül a kartelt létrehozni.

**XIV. Lajos ágya a párisi Louvreban nem lett olyan híres,** mint a milyen híre van városunk és vármelegyénk közönsége előtt a budapesti Központi Szálloda ágyainak. Jó pár hónappal ezelőtt nyílt meg a Keleti pályaudvar közvetlen szomszéd-

ságában, a Baross-téren ez a szálló és amint van az országban egy-egy étterem, amelynek legendás lett a konyhája, úgy a Központi Szálloda lett az a ház, amelynek legendás híre az ágya. A legpuhább fekvést, a legkényelmesebb pihenést, legrózsásabb álmot nyújtják ezek a Lingel-ágyak a hófehér és ragyogóan tiszta ágynemű közepette. A központi fűtés és állandó hideg- és melegvizszolgáltatás biztos, egészséges védelmet nyújt a hideg ellen, az intim, finom berendezés pedig otthoniassá varázsolja a szép szobákat. Meg kell emlékezni ezenkívül a személynézetéről, amely mosolygó szolgáltatási-készséggel teljesíti a vendégek minden óhaját. Mindezek tetejében a szálloda szobaárak a legelőnyösebb polgári árak, amelyeket a legszerényebb viszonyok között levők is könnyen meg tudnak fizetni. A Központi Szálloda testvérvállalata a főváros egyik nevezetességének, az Ostende kávéháznak (VII., Rákóczi-ut 20.), melynek ragyogó helyiségeiben minden este az egész ország kedvence, Vörös Feri énekel és muzsikál.

**Asztalos-kongresszus.** Az Asztalosmesterek Országos Szövetsége május 11-én, a Nemzetközi Vásárral kapcsolatban Budapesten rendezte meg az Országos Asztalosipari Kongresszust.

**Az alumínium áremelése.** A réz árának az utóbbi időben történt hatalmas áremelkedése következtében az európai alumíniumkartel tárgyalásokat folytat az alumínium árának felemelése végett.

**Szeptemberben lesz az iparoskongresszus.** A szegedi ipartestület előjárósága szerdai ülésén a Szegeden megtartandó országos iparoskongresszus napját szeptember 8-ikában állapította meg. Érdekes volt ezzel kapcsolatban Kiss Géza felszólalása, aki tiltakozott az ellen, hogy a kongresszust az IPOSz rendezze. Majd Schwartz Manó a fényüzési adó megszüntetése iránt indítottványozott akciót, Gombos István pedig a három hetipiacos nap kérdését fejtegette. Az ülés végén Marosán Mílán a székházépítésnél talált hibákat tette szóvá.

**Borpiac.** A piac helyzete nem változott. A fagyárokat még nem lehetett pontosan megbecsülni, bár a károkat látni, azonban azok még sem olyan nagyok, mint azt a termelők eleinte gondolták. Az üzlet szűk keretek között mozog. Árak a következők: parasztáru 9 fokig 2.40-től felfelé. Jobb uradalmi tételekért 11 fokig 3—3.20 pengőt, a 12 fokos és ennél magasabb fokú zöldfehér áruért 3.50-től egész 4 pengőig fizetnek. A fenti árak hektóliter és maligandfokkonként részben fejtve, részben seprővel együtt értendők ab termelőhely.

**Szerezzen új előfizetőket lapunknak!**

Cooper és May Károly óta nem volt még író, akinek kalandos regényei úgy lebilincselnék az olvasót, mint Emil Droonbergnek páratlan érdekes és izgalmas történetei. Kanada és Alaszka zordon vidékeire — a prémvadászok hómezőire és az aranyásók kalandos világába — visz el bennünket a zseniális író, aki színes és drámai elevenességgel meséli el a hajmeresztő eseteket és lélekzettefjótó epizódokat, amelyeknek maga is részese vagy szemtanúja volt. Megható ellentéte a vad jeleneteknek az a tiszta, romantikus szerelem, a mely végigvonul Droonberg valamennyi regényén és szerencsés befejezésével teljesen kielégíti az olvasót. A öszes kiállítású kötetek értékét nagyban emelik a szövegbe fűzött, külön műlapokra nyomott művészi, mélynyomású illusztrációk. A »Palladus« kiadásában megjelent pompás könyvek csekély havi részletfizetésre is kaphatók.

**Elég a zugkorcsmákból.** Szabolcs vármegye közigazgatási bizottsága a pénzügyminiszterhez feliratot intézett aziránt, hogy a meglévő korlátlan italmérések létszáma tovább ne szaporíttassék és több korlátozott kimerési és kismértékben való elárusítási engedély ne adassék ki. A megyéknek is megküldött körirat szerint, az italmérések és az elárusító üzletek a nemzeti erő megőrzésének nagy akadályai (?) s az állampolgárok erkölcsi, szociális és gazdasági helyzetének nagy mértékben károsan befolyásoló tényezői. (!) A körirat különösen nehezíti a fűszer- és vegyeskereskedések, szatócüzletek részére kiadható korlátozott kimerések és kismértékbeni elárusítási engedélyek kiadását, különösen akkor, ha azok a város külterületére, vagy tanyaakra adatnak ki, ahol az ellenőrzés lehetetlen és így ezek az üzletek tulajdonképpen zugkorcsmákká válnak, ahol ép úgy korlátlanul mérnek ki italt, mint a kocsmában. Mít szól ehhez a hazafisághoz az adó fizető vendéglős ipar és fűszerkereskedelem? Jó lesz érvekről gondoskodni, mert az átirat valószínű rákerül Szeged törvényhatósági közgyűlésének tárgysorozatára is.

**Az országos vásárok sorrendje az Alföldön.** Szombat, április 13.: Mindszent. Vasárnap, április 14.: Alsonémedi, Czegléd, Kistelek, Ráckeve, Szőreg, Törökszentmiklós. Hétfő, április 15.: Dévaványa, Heves, Lőrinci, Nyírbakta, Ózd, Ráckeve, Solt, Tiszaluc. Kedd, április 16.: Borsodnádásd, Dévaványa, Lőrinci, Solt. Szerda, április 17.: Rudabánya. Csütörtök, április 18.: Berettyóújfalú, Nagyléta, Sarkad, Tiszafüred. Péntek, ápr. 19.: Csenger, Derecske, Komádi, Sarkad, Szentes.

**Adóvisszatérítési kérelem határideje.** A pénzügyminiszterium 158967/1928. VIII. sz. alatt kiadott rendeletében a következőket mondta ki: Ha az adózó a lerótt általános forgalmi adó visszatérítését azért kéri, mert az általános forgalmi adó alá

BRAUN UTÓDA  
**STEINER T.**  
(Szeged, Somogyi-utca 15.)  
**HANGSZEREI**

*a legjobbak, legolcsóbbak.*  
**Hurok, alkatrészek, harmonikák, vonós- és fuvóhangszerek.**  
**Rakett-hurozás.**

vont bevétele után fényüzési forgalmi adót, vagy pedig olyan illetéket is fizetett, amelynek lerovása a bevétel az általános forgalmi adó alól mentesíti, a visszatérítési kérelem benyújtásának határideje nem az általános forgalmi adóról szóló 1921. évi XXXIX. törvény 55. §-ában megállapított 6 hónap, hanem a visszatérítési kérelem a közadók kezelését szabályozó hivatalos összeállítás 92. §-ában meghatározott 5 évi elévülési határidőn belül bármikor előterjeszhető, tekintettel arra, hogy ugyanakkor a bevételnek ismételt megadóztatása áll fenn.

**Építkezési szerződések illétéke.** Az építkezési szerződések 2 százalékos illéték alá esnek. Okirati illéték lerovása esetén forgalmi adó nem jár. Az állammal, törvényhatósággal, községgel vagy várossal kötött ilyen szerződés után járó illétéket akkép kell leróni, hogy a szerződés alapján történő fizetések alkalmával a fél által kiállított minden nyugtára, a nyugta illétékén kívül még a kifizetett összeg után járó szerződési illétéket is külön le kell róni. Az illétéknek készpénzben való lerovása esetén az illéték befizetéséről szóló pénztári nyugtát kell a vállalkozó nyugtatványára rávezetni s a vállalati összeget addig kifizetni nem szabad, míg a szerződés és a nyugtatvány illétéke be nem fizetett. Aki a vállalati összeget az illéték lerovása előtt kifizeti, avagy a kifizetést elrendeli, az abból származó kárért az államkincstárnak kezességgel tartozik. Az állammal, törvényhatósággal vagy községgel, várossal kötött vállalati szerződések vagy állandó természetű szállítási megállapodások akkor is illéték alá esnek, ha azokról okiratot nem is állítottak ki.

**Rendület a kubikos fiúk foglalkoztatásáról.** A kereskedelemügyi miniszter a kamarához a következő rendeletet intézte: Miután a hazai földmunkások boldogulását a lehetőség szerint előmozdítani kívánom, felhívom a kamarát, szíveskedjék a területén működő kövező, utburkoló és utépítő vállalkozókat megfelelő módon értesíteni azon elhatározásomról, hogy jövőben közszállítások esetében ilyenmü munkálatok odaítélésénél előnyben fogom részesíteni azokat az ajánlattevőket, akik fiatal magyar kubikos munkásoknak alkalmazásával ezen munkáskategóriának a szóban levő ipari munkálatokban való kiképzését lehetővé te-

szik. Egyidejűleg a m. kir. belügyminiszter urhoz is átiratot intéztem abból a célból, hogy a törvényhatóságok részéről kiadásra kerülő kövező, utburkoló és utépítő munkálatok odaítélésénél hasonló módon járjanak el.

**Szegedi jegyespárok**

A szegedi jegyespárok nevét és lakását abból a célból közöljük a kereskedőkkel és iparosokkal, hogy a lakásberendezési, ruházati, kelengyecikkeikből stb. ajánlatot tehessenek a házasulandóknak.

Szécsi Dániel kereskedő, Dugonics-tér 11. és Goldgruber Magdolna, Korona-utca 11. — Temesváry Mihály földmives napszámos, Felsővárosi feketeföldök 175. és Teodos Erzsébet, Pulcz-utca 40. — Kovács Oszkár nagyvágó, Londoni-körút 9 b. és Gerle Magdolna, Kigyó-utca 1. — Juhász Antal divatárkeresk. s., Petőfi S.-sugarút 92. és Petrik Katalin, Szabadsajtó-utca 56. — Csury Sándor mérnök Budapest és Kalapis Ilona Margit, Vitéz-utca 22. — Hürketz István sütősegéd, Gyik-u. 13. és Kaszta Julianna, Gyik-utca 13. — Sebestyén Mátyás kőművessegéd, Alsóközút-sor 61—64. és Sas Mária, Ujszóreg. — Kalapis Béla Viktor butorgyári rajzoló, Vitéz-utca 22. és Jakus Matild, Vitéz-utca 22. — Erdélyi Dezső kötélgyártó, Ósz-utca 50. és Ivánffy Ilona Terézia, Malom-u. 11. — Szücs Gyula József máv. segédtisztjelölt, Békésesaba és Percsics Katalin Ilona, Cserzy Mihály-utca 18. — Szücs Ferenc kőművessegéd, Tabán-utca 12. és Kakuzi Erzsébet, Tabán-utca 3. — Stefán Sándor géplakatossegéd, Francia-utca 13. és Komáromi Julianna, Dorozsma, — Szántó Mihály asztalossegéd, Nemestakács-utca 41. és Gazafi Terézia Mária, Sándorfalva 347. — Kádár Sándor József fűszerkereskedő, Cserpes-sor III. és Kiss Ilona, Világos-utca 8. — Gál Sándor nyomdászsegéd, Báró Jósika-utca 43. és Göblyös Julianna, Szentes.

**Kik építkeznek Szegeden?**

Prágai György Vöröscs-u. 32., udvari földszinti lakóépület (Barna Lajos). Patkós Antal Ósz-u. 33., utcai földszinti lakóépület (Breuer Imre). Csányi Mihály Szilléri-sugarút 16., udvari mosókonyha (Csányi József). Török Márton és neje Párisi-körút 2., utcai földszinti lakóépület (Toldalék (Takács János). Pataky Jánosné és dr. Tukacs Sándor Dáni-u. 5., udvari gazdasági mellékép. (Abrahám Ferenc). Jójárt János Makkoserdősor 28., udvari földszinti lakóépület (Gerő Béla). Frankó Andor Kárász-u. 17., üzlethelyiség átalakítása (Ligeti Béla) Becsey Kálmán és neje Sajka-u. 15 a utcai földszinti lakóépület és utcai falazott kerítés (Jójárt Ferenc). Erdei Péter Mátyás-tér 1., utcai földszinti lakóépület (Gál József). Vincze István Szabadsajtó-u. 7., utcai földszinti lakóépület (Gál József).

# Délmagyarországi Husiparos

## Helyzetünk javítását kérjük a kormánytól.

Nemrég megirtuk, hogy a kormány törvényjavaslatot készített az állatforgalmi adóra vonatkozólag, ami azonban nem kielégítő. Ezért a vidéki husipari szövetségek kimondották, hogy a törvényjavaslattal tervekbe vett 4 és háromszáz százalékos husforgalmi adó életbeléptetése ellen óvást emelnek s egyben kérik a pénzügyminisztert, hogy a husiparban úgy az állatforgalmi, mint az általános forgalmi adót véglegesen törölje el.

A szövetségek kérelmüket az alábbiakkal indokolják:

Az újabb pénzügyi javaslatok során már az elmúlt évben kilátásba helyezte a kormány, hogy az elsőrendű életszükségleti cikkek forgalmi adóját fokozatosan eltörli. Ez azonban ezideig csak a lisztnél és a fánál történt meg, míg az elsőrendű fontosságú hus forgalmi adóját éppen csak foltozatták. Nem kétséges, hogy a dolgozó és intelligens osztályoknál egyaránt nagy szerepet játszik a hus, mint elsőrendű táplálék, ép ezért halaszthatatlanul el kell törölni a hus és a husermékek forgalmi adóját. Emellett figyelemmel kell lenni arra is, hogy az állatforgalmi és a husforgalmi adók annyira megnehezítik iparunk életét, hogy a husiparosok nagy részének existenciáját támadják meg, ami szinte napról-napra újabb és újabb adóalanyok tönkremenetelét idézi elő. Már pedig nem közömbös jelenség az állam előtt az adóalanyok sorsa.

Az új törvényjavaslat szerint csupán a levágásra kerülő állatok lennének az állatforgalmi és az általános

lános forgalmi adóval megterhelve, míg az ugynevezett levágásra nem való élő állat mentesül mindkét adó alól. Ennek következtében az fogelőállani, hogy a husiparosok vidéki vásárlásai megnehezülnek, mert a forgalmi adótól mentes állatokat különféle állatkereskedők fogják előnyösebb árban összevásárolni, mert hiszen nekik nem kell számolni a két forgalmi adóval, míg a husiparos mindkét adót kénytelen lesz kalkulációba venni. Így a husiparos kényesítve lesz a drágább élő állatot vásárolni, mert a többi kereskedők vásárolják össze, mint levágásra nem való, ez pedig ármérséklés helyett megnehezíti a fogyasztók helyzetét s a husárakat felemeli.

Előrelátható továbbá az is, hogy a tervezett adó életbeléptetésével még jobban elszaporodnak a máris mindennapos magánvágások, mert hiszen ez esetben nem esedékes a keletős forgalmi adó.

A statisztikai adatok szerint a fejenkénti husfogyasztás a múlt évben három kilóval csökkent, de ha az új adó életbelép, még tovább fog csökkenni. Már pedig oly ijesztő mértékben terjed a tüdővész, hogy a lakosság táplálkozási színvonalának emelésére és a husfogyasztás növelésére lenne szükség, annak leszorítása helyett.

Reméljük, hogy a pénzügyminiszter figyelemre méltatja a vidéki husipari szövetségek érveit s közérdekből elejti a törvényjavaslatot, sőt eltörli úgy az állatforgalmi, mint a húst terhelő általános forgalmi adót.

## Husipari hírek.

**Budapesti bőrpiac.** Marhabőr tarka 40 kg.-ig 1.50, marhabőr 50 kg.-ig 1.30, marhabőr 50 kg.-on felül 1.10, magyar bőr minden minőségben 10 fillérral olcsóbb; borjubőr hosszú lábbal 2.60, borjubőr rövid lábbal 5 százalékkal drágább; birka 1.20, bárány 7.—, juh 1—2.—, lóbbőr 23.— pengő.

**Szegezi árak:** Ökör- és tehénbőr, tarka, könnyű 1.5, közép 1.3, nehéz 1.2, borju 1.5 pengő.

**Kérjen telefonon 300-ast vagy Kéry-autótaxit.**

**Budapesti zsirpiac.** Zsir hordóban 2.40, háromdarabos parasztszalonna 2.—, Olvasztani való 2.38, konzumhus 2.10—2.20, nehéz hus 1.84—

1.85 pengő. A husfogyasztás nagyon gyenge. Az export a magas árak miatt szünetel.

**Ha megbízható menetrendet akar, kérjen »Vasuti Utmutató«-t.**

### Száraz és sózott **belek,**

husiparigépek, »Dick« féle kések, bárdok, acélok, szerszámok és konzervek legjutányosabb árban kaphatók. Békiviteli vállalat, **Havas Ferenc** Szeged, Petőfi S.-sugarat 4. Telefon 7—09.

**ELSŐRENDŰ** párnázott ülőbutorok **SZILÁGYI** kárpitosnál, tervek és rajzok szerint, Tisza L.-körut 60

**ARANY, EZÜST, BRILLIANS** a legjobb tőkebefektetés! Eladás részletfizetésre is **TÓTH ÓRASNÁL**, Kölcsey-utca 7. Tört arany, ezüst beváltás! Javitóműhely!

**Gyenes Béla** kovácmester Szeged, Liget-utca 3. — Készít, javít uri, gazdasági és henteskocsikat.

## Iparosok Országos Központi Szövetkezete

Központja:

**Budapest, V., Rádor-utca 22. III. emelet.**

Telefon: 53—33, 53—37, 151—35, 912—30. Távirati cím: IPKözpont.

**SAKOSZTALYAI:**

**Bőripari szakosztály:**

VII., Klauzál-tér 5. Telefon J. 128-77

**Háziipari szakosztály:**

IV., Kecskeméti-utca 13., félemelet. Telefon J. 148—30.

**Háziipari üzlet:**

IV., Kecskeméti-utca 13., félemelet. Telefon J. 148—31.

**Építőipari szakosztály:**

V., Nádor-utca 18. Telefon 912—32.

**Faipari szakosztály:**

V., Nádor-utca 18. Telefon L. 912-30

**Textilkereskedelmi és közszállítási szakosztály:**

IV. Kecskeméti-u. 13. Tel. J. 152-95.

**Textil üzlet:**

IV. Kecskeméti-u. 13. Tel. J. 152-95.

**Textilgyártási szakosztály:**

IV. Kecskeméti-u. 13. Tel. J. 148-30.

Központi raktár: V. Pozsonyi-ut 1462  
Telefon Lipót 909-45.

## Az iparosok legolcsóbb beszerzési forrása!

*Alföldi Ipar és Kereskedelem* közgazdasági hetilap.

**Szerkesztőség:** Szeged, Kárász-utca 5. szám, Telefon: 21. — Kiadja: Alföldi Ipar és Kereskedelem lapkiadó vállalat. Kiadóhivatal: Jókai-utca 4. — **Előfizetési díj:** egy óra 1 pengő, negyedévre 3 pengő, félévre 5 pengő, egy évre 10 pengő. — **Hirdetési árak:** Millimétersor 20 fillér. Szövegsor a hirovatban 60 fillér. — Reklámhír díja a szöveg között soronként 60 fillér.

**Nyomatott:** Endrényi Lajos R. T. nyomdájában, Szeged, Jókai-utca 4.

Alapított 1900 évben.

## Somló Mór

fakereskedő Szeged, Párisi-körut 35. szám. Ajánl: azonnal feldolgozható **száraz erdélyi fenyő** és **slavóniai keményfa**, **fűrészelt** <sup>anyagot,</sup> **hegyezett akácia szőlőkarót,** <sup>tölgydon-</sup> **enyvezett kontrale-** <sup>gafát,</sup> **mezeket** <sup>és min-</sup> **épület és bognárfát.** <sup>denféle</sup> Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek

Telefon: 146.